

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De Iurisdictione Episcopali, Apostolicis constitutionibus, edictisque & alijs
instructionibus Episcopalibus publicandis, & afferuandis, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](#)

Votannis fori sui tribunal Episcopus uisitet; inquiratque an prescripta fori ratio, an prefinita taxa seruetur: tūm prēterea, an si quę corrūptę, si quiuę abusus irrepserint; an si quid denique uel institui, vel emendari, oportet: idque sollicitę in primis curet, ut eripiantur abusus, tūm restituantur quæcumque ad rectam iudicium formam attinent.

^{3. De ijs, quę ad for. Episc. pert.}

- 2 Episcopus non solum per certos homines, vt primū à nobis constitutum est; sed etiam ipse aliquādo in anno carcerem uisitet: in eoq; inclusos paterna charitate consoletur, pięq; in Domino adhortetur.
- 3 Videat item, ut eis ad corporis sustentationem, & ad iustum patrocinium non desit quicquām: tūm in primis non libri spiritualis lectio, non crebre religiosorum hominum cohortationes, tūm nē denique aliquid ad animę salutem.

Curet etiam, ut qui in liberiori custodia sunt; festis saltem, & Dominicis diebus Misericordia sacrum audiant, aliquo, vbi fieri potest, exedictato prop̄e earerem facello, tūm Doctrinæ Christianæ rudimentis instruantur. Idque officium ijs prēterea præstetur, qui in laicalis fori liberiori carcere sunt.

Vt omnes in Pascha confessi, sacram Eucharistiam pię, & salutari-
ter sumant. Quod ut die Natali Domini, & alijs anniversarijs redem-
ptionis nostrę solemnitatibus indistisque publicè Iubileis, ac Indul-
gentijs, faciant, eosdem cohortetur.

De Iurisdictione Episcopali, Apostolicis Constitutioni-
bus, edictisque, & alijs Institutionibus Episcopali-
bus publicandis, & aſteruandis, & Epi-
scoporum gestis memoriae
comendandis.

S V M M A R I V M .

Legato Pontificio, Visitatori, Nuncioque Apostolico, Metropolita-
nouę in Provinciæ Diœcesim aduentanti, Episcopus Diœcesanus, ro-
cheto contexto obuiam prodeat. De vita, & bon. Episc. nu. 12.
Oeconomus ab Episcopo diligendus, qui bona Cathedralis Ecclesiæ
administret, & qualis. Que pert.ad honor. Eccl. nu. 22.
Prelatus exemptus, licet Episcopus sit, in aliena Diœcesi, ubi Eccle-
siam exemptam obtinet, absque Episopi Diœcesani consensu, Ponti-
ficia non exerceat.

Neque

- 2 Neque alteri Episcopo potestatem faciat Pontificaliter exercendi.
- 3 Conseruatores à Regularibus electi mutari nequeunt, corunaque nomina Episcopo Diæcesano significanda.
- 4 Capituli, Clericuè consilium Episcopus sequi minimè tenet. Episcopus ad aliam Provinciæ Ciuitatem, locumue accedens, ut excepientus. De vita, & bon. Ep. nu. 62.
- Reliqua ad Episcopum, Episcopalemque iurisdictionem quoquomodo spectaria, in quinto, & sexto Concilijs Provincialibus contenta, vbi videnda. Ibid. nu. 48. 49. 50. 51. 52. & à 57. usque ad finem.
- 5 Bullæ Pontificiæ, Rome quotannis edite, Episcoporu cura in suis Diæcesibus, quæque alia promulgandæ, eæque ubi affernande.
- 6 Iis promulgandis, qui modus seruandus.
- 7 Promulgationis relatio, à quo, & cui fiat; ubique notanda.
- 8 Edicta etiam Episcopalia, scriptaue alia, ubi, & quomodo promulganda.
- 9 Certi dies Parochis præfigendi, quibus Pontificias sanctiones, decreta Tridentina, Provincialia, Synodalia, & alia pronunciant.
- 10 Eaque in promulgatione quod Concionatorum, & Parochorum officium.
- 11 Diplomata Pontificia, & Principum quæ in Codicem certum referenda.
- 12 Episcoporum nomina, genus, & Pastorales actiones certo libro notande.
- 13 Viri aliquot ab Episcopo diligendi, quibus utatur in instituendis Ciuitatis, & Diæcessis moribus.

5. De Episcopo Epali Iuris. & foro.

- 1 E prælatus exemptus, etiam si Episcopus sit, in alienam Diæcœlium, intrà cuius fines Ecclesiam quomodocumque exemptam obtineat, quæ iam inde etiam ab immemorabili usque tempore iurisdictionem spiritualem habet, alium Episcopum inducat, neque ad sacram oleum conficiendum, neque ad christina ministrandum, neque ad consecrandam Ecclesiam, neque ad alia pontificalia munera obunda, exercendaue: nec verò ipse illa ipsa officia, muneraue ministret, aut exerceat, sine Episcopi Diæcesani concessu.
- 2 Nè item prælatus inferior, etiam exemptus in Ecclesia, locuè vbi iurisdictione spirituali vtitur, Episcopo extraneo potestatem faciat ministrandi pontificalia munera.
- 3 Regulares, quibus ex priuilegio ius competit conseruatores diligendi, ad quos in iudicium vocentur, quos semel delegerint, nè manifestent:

tent: eorumque præterea nomina, mensis spacio, Episcopo Diœcesano significant: alioquin ad Episcopale forum in ius illos vocari liceat.

4 Quibus in actionibus, aut deliberationibus Oecumenica Synodo Tridentina, aut Provincialibus Concilijs constitutum est de Capituli Clericuè Concilio aliiquid agendum esse; non præterea tamen illud sequendi necessitatem sibi impositam esse, Episcopus existimet; nisi in ijs tantum, de quibus id speciatim, nominatimque cautum est.

5 Summorum Pontificium Bullas, que quotannis de quauis causa ab illis edentur, Episcopus duobus saltē mensibus, quām illas

^{2.} Tit. 1. dec.

Rome editas cognoverit, in sua Diœcesi eas potissimum promulgandas curet, quas promulgari in ijs ipsis iussum erit, tum illas item, quas ad Ecclesie suæ gubernationem pertinere aliqua ratione posse iudicabit. Quarum omnium Bullarum librum confici, & in Episcopali Archivio afferuari iubeat.

Metropolitani autem cura sit, eas omnes, cūm primū acceperit, ad singulos Prouinciæ Episcopos mittere.

6 Summorum Pontificum constitutionibus promulgandis hæc ratio seruetur, vt, si earum perulgationi præfinitus in illis est modus, is adhibetur; si verò nullus, ad perulgationem satis sit affixio; quæ, vt pert.

moris est, fiat certis publicis locis.

7 Cuius affixionis, & perulgationis relatio, testificatioque ab eo, qui affixerit, fiat Cancellario fori Episcopalis, cuius sit illam in librum referre.

8 Quod de Pontificiarum constitutionum promulgationis modo & loco, vel in hoc, vel in alijs Concilijs Provincialibus præscriptum est; id non solum in pontificijs constitutionibus; sed etiam in edictis Episcopilibus, alijsuè scriptis, quæ promulgari contigerit, locum habeat, planèque seruetur.

Quo autem studiosius tradantur, & inculcentur, quecumque illis, vel constitutionibus vel edictis, scriptisue continentur; Episcopus, si ita expedire censuerit, illas ipsas tum constitutiones, tum edicta, vel scripta eiusmodi in Cathedrali Ecclesia saltē populo frequenti, de scripto primū ita legi curet, vt nè verbum quidem, ne dūn pars vlla omittatur. In alijs deinde Ecclesijs, ac locis, ubi euulgandas censuerit, ille per capita summatim, vulgarique sermone, prout ille maluerit, explicitur.

9 Certos, statosque dies singulis mensibus, Calendarij instar^{notato}, quibus vel pontificias sanctiones, vel Tridentina decreta, vel Provinciales, Diœcesanasque constitutiones, aut pastorales litteras populo euulgari, de scriptoque pronunciari iussum est, Episcopus Parochis præstituat, vt ordine omnia, pro temporum ratione, diligenter promulgata,

634 Constitutionum, & Decretorum Synodalium
gata, sepiusque suis certis diebus repetita, accuratius in executionis
vsum inducantur, ac retineantur.

10 Cùm vel sanctiones pontificias, vel decreta Conciliaria, vell.
teras, constitutiones uè Episcopales, vel aliquid eiusdem generis pro-
mulgari, aut populo enunciari, de scripto que legi iussum est, ut uberior-
em fructum ferant, ac studiosius ad executionis vsum illæ introdu-
cantur; Episcopus, concionatores, qui in urbe sunt, Parochi vero Die-
cesani, si quos in suæ Parochialis Ecclesiæ finibus habent, eos diligen-
ter hoc præmonere studeant, ut quod fidelibus enunciandum est, idem
illi inter concionandum cohortationibus adiuvent.

Hoc verò cohortandi munus ipsi etiam Parochi studiosè semper
præstent.

11 Liber fiat, in quo singula diplomata, sive Summorum Pontificum
sive Imperatorum, sive Regum, Principumque sint, quæ ad Ecclesiæ il-
lius priuilegia, iura, aliaue id generis quouis modo pertinent, recte, a-
que ordine describantur.

Qui liber in Armario, certo archiuij loco, diligenter asseretur,
12 Episcopus, id quod vel ab initio nascentis Ecclesiæ institutum fu-
it, ut rerum Episcopali studio, cura que gestarum monumenta existeret,
conquiri diligentissimè curet; tunc singulorum Episcoporum, qui pre-
cesserunt nomina, genus, & pastorales eorundem actiones. Que om-
nia litteris consignati, ordineque conscripta, in librum certum referri
curet, ut eorum memoria conseruetur; & quæ ab ijsdem, vel aucta, vel
instituta sunt, ad aliquam Ecclesiasticæ disciplinæ normam perpetuo
vsi esse possint, atque adiumento in illa Ecclesia bene gerenda.

3. De ijs, que
ad Episc. for.
pert.

13 Episcopus in urbe sua viros aliquos, auctoritate præstantes, spi-
ritualis vita studiofios deligit, quorum adiumento, & opera ut possit, &
in ijs cognoscendis, quæ ad Ciuitatis, Diocesisque sive morum institu-
tionem pertinent, & in adiupandis Christianarum virtutum exercita-
tionibus, & in alijs denique quibus populi sibi commissi progrelio,
fiat ad sanctè agendi studium.

De Archiuio Episcopali.

S V M M A R I V M.

1 Archiuum, quod Episcopo, & Capitulo Cathedralis Ecclesia comuni-
ne sit, instituendum.

2 Illud classibus duabus occludendum: & à quibus illæ custodiende.
Chique